І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07803
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ЛИСТОПАДА 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 29, 1967 No. 218. VOL. LXXIV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 28 листопада, 1967

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА прихильно прийняли звіт Крайової Дорадчої Комісії президентові Джансонові в справі здоров'я американців. В цьому звіті домагається, щоб в цій країні було більше лікарів, медичних сестер і санітарного персоналу та щоб держава давала більшу допомогу при лікуванні населення. Лікарі підкреслюють те місце в цьому звіті, в якому говориться про те, що в справі опіки над здоров'ям мали б занимати голос лікарі та ті особи, які дбають про здоров'я людей.

ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ПОПУЛЯРНІСТЬ ПРЕЗИДЕНТА Джансона, як це видко з опитувань, що їх перевера аґенція публічної опінії д-ра Ґеллупа. Минулого місяця тільки 38 відсотків опитуваних уважали, що Джансон добре виконує свою працю, а цього місяця хвалить його вже 41 відсоток опитуваних. Такий відсоток хвалить, зглядно ганить Президента, коли аґенти опитували людей без огляду на їхню приналежність до партій. Опитувані самі демократи в 63-ох відсотках хвалять працю Джансона на становищі президента цієї країни. Цікаве, що найбільшою популярністю втішається Джансон у східніх стейтах.

УРЯДОВІ СПЕЦІЯЛІСТИ СТВЕРДЖУЮТЬ, що в останніх місяцях зменшується число нещасливих випадків на вулицях міст і автострадах. Директор Крайового бюра безпеки на автострадах Вілліям Геддон заявив, що вже зломано тенденцію останніх років, коли з кожним місяцем число смертних випадків на автострадах збільшувалося. Те саме стверджує секретар транспортових справ Ален С. Бойд, який сказав: „Фактом є, що числа за останні місяці виявляють перелім в порівнянні з попередніми роками, коли постійно збільшувалося число смертних випадків на шляхах і вулицях цієї країни."

ГУБЕРНАТОР ДЖОРДЖ РОМНІ і його дружина Ленора мали в роках 1955 - 1966 майже 3 мільйони дол. прибутку. З цього дали вони як жертву Мормонській церкві 561,000, і 115,000 дол. видали на інші добродійні цілі. Ці дані подав Ромні видавцеві журналу „Лук" Джорджові Гаррісові, який пише книжку про мишиґенського губернатора під заголовком „Шлях Ромні." Ромні став мільйонером, коли був президентом Амерікен Мотор Корпорейшен. Він мав там багато уділів. Його прибутки в 1960 році становили 661,427.88 дол., а останнього року, коли був губернатором — 78,483.85 дол. Він завжди був проти високої для нього заробітної платні, коли був президентом моторової корпорації.

ДОСІ ДО ПІВДЕННОГО БІГУНА ІЗДИЛИ тільки науковці, які досліджували цей район нашої землі, так звану Антарктику. Але на початку найближчого року туди вперше в історії поїдуть туристи. Туди в січні 1968-го року, це значить, коли в районі Південного бігуна буде літо, мають поїхати два кораблі з туристами. На кожному кораблі буде по 20 туристів. Кораблі мають завезти тих туристів до Мек Мурдо Савнду. Ці туристи платять по 8,000 дол. Науковці не дуже вдоволені з цих туристів, які будуть перешкодою для тих, що займаються дослідною працею. Число науковців становить 150. Це біологи, геологи, метеорологи, океанографи та фізики. Всі вони мають широкі пляни і не мають часу на забаву з туристами, між якими будуть і жінки.

У СВІТІ

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ҐАМАЛЬ АБДЕЛЬ НАССЕР ЗАЯВИВ, ЩО ЗБЕРІГАТИМЕ МИР з Ізраїлем, але не буде з ним переговорювати, не дозволить на користування Суезьким каналом ізраїльськими кораблями і не визнає Ізраїлю. Він закликав своїх земляків до терпеливости — „поки настане слушний час", себто виразно погрожував, що Єгипет заатакує Ізраїль війною — коли будуть для цього сприятливі умовини. Нассер твердив, що Єгипет тепер сильніший мілітарно, ані ж був перед червневою війною.

АМЕРИКАНСЬКА АМБАСАДА НА КІПРІ ЕВАКУЮВАЛА ВСІХ 550 АМЕРИКАНЦІВ з того острова до Бейруту в Лівані восьми замовленими літаками. Британці, шведи, данці, канадійці, італійці, ізраїльтяни і французи — всі ці різнонаціональні громадяни схоронились до британської воєнної бази на Кіпрі, сподіваючись турецького десанту і внаслідку — вибуху воєнних дій між турками і греками. З британської амбасади стверджено, що всі ці різнонаціональні громадяни зберігали взаємні дружні відносини.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ВОЄННИЙ ТРИБУНАЛ У САЛОНІЦІ В ГРЕЦІЇ ЗАСУДИВ 24-ох громадян на важкі в"язничні кари за участь у змові проти теперішнього тамошнього військового режиму. Двох засуджено на досмертну в'язницю, але 17-ох звільнено.

ПІД ЧАС ВАЖКОЇ ПОВЕНІ У ПОРТУГАЛІЇ ВІДБУЛИСЬ РІЗНІ ТРАГІЧНІ СЦЕНИ. Вчителька у Британському Інституті в Лісбоні, 22-річна англійка Джейн Леслі Клерк згинула, коли її авто в'їхало в залитий водою шлях, посковзнулось і вдарило в дерево. Батько, який хотів врятувати дружину й дитину, що схоронились в пивницю, згинув разом з ними, коли засипав їх дім. Найбільше число з-посеред жертв — це діти.

КЕРІВНА ІТАЛІЙСЬКА ХРИСТИЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ ВІДБУЛА СВІЙ 4-ДЕННИЙ КОНҐРЕС, на якому звітував партійний лідер, прем'єр Альдо Моро. Він повідомив, що Соціял-демократична партія, яка разом з Християнсько-суспільною та Республіканською становить урядову коаліцію, запевнила його, що вона збереже ту коаліцію і надалі. В травні наступного року відбудуться в Італії парляментарні вибори. Християнські демократи сподіваються знову вийти з виборів, як найсильніша партія.

АМБАСАДОР ЗДА У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЕЛСВОРТ БУНКЕР ВЕРНУВСЯ З ЗДА до Сайґону. Він ствердив у розмові з журналістами, що в американському народі нема ясного уявлення про В'єтнамську війну, та що, зокрема, американська преса замало, а то й невірно пише про діяльність південно-в'єтнамської армії, її успіхи та жертви. Разом з Бункером прибули до Південного В'єтнаму три видатні американські діячки, які хочуть придивитися безпосередньо південно-в'єтнамським відносинам. Бункер, натякнувши на відомий вислів мішиґенського губернатора Джорджа Ромні, заявив жартма, що він, Бункер, не буде „сполоскувати умів" тим жінкам.

Мировий посередник ЗДА доводить до згоди Греції і Туреччини щодо Кіпру

Барикади на Кипрі. Недалечко входу до турецьких приміщень розташувались ці турецькі кулеметчики в поготові кулями зустріти своїх грецьких суперників.

Анкара. — Делеґат президента Джансона, колишній заступник секретаря оборони Сайрус Ванс, довів уже майже до повної згоди між Грецією і Туреччиною у справі Кіпру ,яка погрожувала вибухом війни між тими двома середземноморськими державами. Грецький уряд погодився на негайне відкликання частини своїх військ з Кіпру та на ступневе відкликання всіх тих військ, за винятком 950 вояків, на які дозволено в договорі з 19960 року. Греція перепачкувала на Кіпр понад 10.000 вояків, а після наїзду кіпрських греків на два турецькі села два тижні тому, коли-то згинуло 28 турків, Туреччина зажадала відкликання з Кіпру грецького генерала Георґа Ґріваса й усього, нелеґально стаціонованого на Кіпрі, грецького війська. Греція погодилася на ті умови, тільки — задля „збереження обличчя" — своє військо відкличе формально не на вимогу Туреччини, а генерального секретаря Об'єднаних Націй У Танта, повідомляючи його про те своє рішення. Мають теж зреорганізувати кіпрсько-грецьку поліцію, бо турки жаліються, що на Кіпрі створено 10.000-ну парамілітарну кіпрсько-грецьку організацію, яка становить загрозу для фізичного існування і безпеки життя та майна кіпрсько - турецької меншини. Остаточне проголошення злагоди опізнилось внаслідку опозиції деяких менших турецьких партій. Турецький прем'єр Сулейман Демірель, взявши на увагу схвилювання в Туреччині та войовничий настрій серед війська і молоді, старається знайти згори згоду опозиції і війська на пропозиції, що їх виготовив Сайрус Ванс. Цей останній перебував в минулий понеділок в Анкарі, куди приїхав вже втретє, щоб почути останнє слово від турецького прем'єра.

МекНамара найменований на президента Світового Банку

Вашинґтон. — Президент Джансон найменував на президента Світового Банку секретаря оборони Роберта С. МекНамару. Ця номінація предложена представникам 107-ох держав, які є власниками цього банку і які затверджують номінації високих урядовців. В урядових колах твердять, що зміна на становищі секретаря оборони не змінить теперішньої урядової політики в справі війни у В'єтнамі, хоч МекНамара деколи розходився з поглядами Об'єднаних Шефів Штабу. МекНамара має залишити своє становище найближчого року. Його номінація стала сенсацією в столиці. Досі немає жадних вістей про це, хто займе становище після відходу МекНамари. Дехто гадає, що секретарем оборони стане теперішній заступник секретаря оборони — Пол Г. Ніці. Інші називають давнього приятеля президента тексаського губернатора Джана Б. Коннеллі, ще інші Сайруса Венса, який донедавна займав становище заступника секретаря оборони. Дехто гадає, що Президент наймене на це становище якогось визначного республіканця, щоб внеможливити атаку республіканців на Уряд під час виборчої кампанії в 1968-му році. Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд заявив, що про відхід МекНамари довідався з часописів. Він називає МекНа м а р у „найліпшим секретарем оборони, якого він досі знав.". МекНамара займе становище, яке залишить Джордж Д. Вудс, що був чотири роки президентом Світового Банку.

Федеральна Торговельна Комісія клясифікує цигарки на основі кількости смоли й нікотини

Вашинґтон. — Федеральна Торговельна Комісія склясифікувала 59 родів цигарок на основі кількости в них смоли й нікотини, а Сенатська Підкомісія в справі здоров'я споживачів опублікувала цей звіт. Голова цієї Сенатської Підкомісії сенатор Воррен Дж. Маґнюсон, публікуючи цей звіт, заявив, що тепер курці зможуть собі „вибирати свою отруту. Ця інформація дасть можливість курцям, які не можуть, або не хочуть, припинити курення, вибирати ті цигарки, які є найменше шкідливі". Урядові аґенції, які дбають про здоров'я американців, хочуть, щоб курці знали, скільки смоли й нікотини мають ті цигарки, які вони курять і якими затруюють собі організм. Очевидно, що так званий Тютюновий Інститут, який зорганізували власники тютюнових фабрик, негайно заявив, що немає зв'язку між куренням і здоров'ям. Та головний лікар ЗДА д-р Вілліям Г. Стюарт твердить інакше на основі переведених дослідів Федеральною торговельною Комісією та окремою Комісією, яку найменував був Уряд Здоров'я ЗДА. У звіті подані 59 цигарок та кількість в них смоли й нікотини Найбільше смоли й нікотини мають цигарки: Честерфілд, Пелл Мелл, Філіп Моріс, Ролі, Сейлем, Вінстон, Лакі Страйк... Найменше шкідливі мають бути такі цигарки: Марвелс, Карльтон, Кескейд, Дюк ов Дюркгем, Тру, Кінг Сейно... Та Сенатська Підкомісія твердить, що всі цигарки шкідливі для здоров'я.

ДЕ ҐОЛЛЬ ВИСТУПИВ ПУБЛІЧНО ПРОТИ БРИТАНІЇ, АМЕРИКИ І КАНАДИ

Париж. — Французький президент Шарль де Голль виголосив на своїй пресовій конференції в минулий понеділок 27 листопада ц. р. промову у приявності кругло 1.200 кореспондентів, в якій насправді заявив свою ворожість супроти всіх трьох англомовних держав — Британії, З'єднаних Держав і Канади. Промова де Голля була сумаричною відповіддю на подані на письмі запити журналістів. В першу чергу — де Голль здискваліфікував Британію, як кандидата до Европейської Економічної Спільноти (Спільного Економічного Ринку), заявивши, що Британія своїм буджетовим і платничим дефіцитом, нестійкою валютою, способом засоблення себе в харчі та різними іншими причинами „не підходить" до шістьох теперішніх членів ЕЕСпільноти. Де Голль заявився навіть проти переговорів з Британією у цій справі, ствердивши глумливо, що будь-які переговори не мають глузду, бо ж Британія згори погодилась прийняти всі правила ЕЕСпільноти. Де Голль виступив теж проти Америки за експансію її капіталу, що опановує промисл на европейському терені і радив відірвання від доляра, як міжнародної розрахункової системи, й заведення на його місце золота. Щодо Канади, то де Голль заявився за створення з франкомовної провінції Квебеку самостійної держави та за ґрунтовну перебудову цілої державної системи Канади. Де Голль з'ясував теж, чому Франція заявилась в останній ізраїльсько - арабській війні по стороні арабів: Ізраїль, мовляв, не послухав його поради, щоб не атакувати арабів та не задовольнився заявою де Голля, що її він зробив наприкінці травня ц. р. ізраїльському міністрові закордонних справ, що Франція не допустить до знищення Ізраїлю арабами. На запит, що станеться у Франції після відходу де Голля — він жартма відповів, що це може статися „сьогодні вночі, за пів року або за 5 років". Де Голль має 77 років.

У грудні відбудеться панарабська конференція в справі Ізраїлю

Каїро. — У першій половині грудня відбудеться в Каїро або в Рабаті, столиці Марокка конференція 13-ох членських держав Панарабської Ліґи, щоб узгіднити становище до останньої резолюції Ради Безпеки Об'єднаних Націй в справі ізраїльсько-арабського спору. Не відомо тільки, чи участь у тій конференції візьме Сирія, найбільш войовнича й непримирлива, яка одверто пропаґує нову війну проти Ізраїлю та відкидає будь-який компроміс із ним. Хоч після останньої війни з Ізраїлем в червні ц.р. настала більша згода між всіма арабськими державами, проте існують між ними поважні розбіжності, як поставитись в майбутньому супроти Ізраїлю — його вимоги безпосередніх переговорів, справи відкриття Суезького каналу й права плавби по ньому ізраїльських кораблів, справи азабських втікачів, Єрусалиму, та — найголовніше — звільнення Ізраїлем зайнятих ним арабських територій. Войовнича промова єгипетського президента Гамаля Абдель Нассера, яку він виголосив в четвер минулого тижня, заповівши насправді нову війну проти Ізраїлю „в слушний час", не знайшла, видно, одобрення в усіх арабських лідерів, бо зараз наступного дня появилась заява, що преса „не зрозуміла" різних зворотів тієї 2промови.

Степан Гавриш переобраний на голову Філядельфійської Округи УНС

Філядельфія. — В неділю, 26-го листопада, тут у приміщеннях Українського Спортового Осередку „Тризуб" відбулися Загальні Збори Філядельфійської Округи Українського Народного Союзу, в результаті яких головний радний і обласний організатор УНСоюзу Степан Гавриш був переобраний на голову Округи. Почесним головою Округи є один з найстарших і найбільш заслужених союзових діячів-піонерів, довголітній голова Головної Контрольної Комісії УНС д-р Володимир Галан. На заступників голови були обрані: інж. Іван Скіра, дир. Евстахій Мінчак та Йосиф Гоянюк, на секретаря переобрано Петра Тарнавського, на касира обраний Іван Данківський, на пресового референта інж. Михайло Нич, на імпрезового референта — Богдан Одежинський, а на членів Управи: о. митр. прот. Омелян Мицик, інж. Йосиф Бакай, гол. радний УНС Іван Одежинський, інж. Михайло Ковальчук, Роман Карбівник, Микола Сеник, Омелян Борилка, Степан Филик та Богдан Грицишин. Контрольна Комісія: мґр. Іван Скочиляс, Петро Щерба, Михайло Мартиненко, Й. Ракочий та Федір Петрик. Нарадами, в яких взяло участь 35 представників від 23 Відділів Округи, проводила Президія в складі: д-р Вол. Галан — голова, Йосиф Бакай — заступник, Е. Мінчак — секретар. Протокол з попередніх зборів прочитав секретар Округи п. П. Тарнавський. Звіти з діяльности Округи склали голова Ст. Гавриш, касир Н. Сеник та секретар П. Тарнавський. За Контрольну Комісію звітували мґр. Іван Скочиляс та Й. Ракочий. В нарадах взяв участь головний предсідник УНС Йосип Лисогір, який мав доповідь, зосереджуючи увагу на проблемі організації нових членів та виконання організаційних квот. Доповідач, нав'язуючи до з кожним роком більшого росту забезпеченевого бизнесу в Америці, подав аналізу причин, чому організаційний розвиток УНС не додержує кроку цьому розвиткові. Він уважає, що головною причиною цього є неактивність Відділів, зокрема їх секретарів, бо коли мова про характер і кошт забезпечення, то УНСоюз може успішно конкурувати з кожною американською забезпеченевою установою, даючи таке саме забезпечення за менші вкладки та виплачуючи більші дивіденди. Через неактивність деяких секретарів Відділів УНС наші люди беруть забезпечення в чужих установах, бо ніхто зі своїх до них не зголошується. Після доповіді відбулася оживлена дискусія з участю майже всіх приявних. Наради закрив д-р Вол. Галан, після чого розмови і дебати продовжувалися при перекусці.

ПОСЛАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ВЛАДИК ДО СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Ню Йорк. — На початку пленарних сесій Світового Конґресу Вільних Українців Впреос. Кир Максим Германюк, Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді, відчитав спільне послання Українських Католицьких Владик для цього Конґресу. Нижче друкуємо текст цього послання, що його подали „Вісті з Риму" в числі з 25-го листопада:

**До
Хвальної Президії Першого
Світового Конґресу Вільних Українців**

Світлий Конґресе!

Запрошені до участи в цьому Конґресі, наш Верховний Архиєпископ Митрополит і Кардинал Кир Йосиф і ми, українські католицькі Єпископи, хоч з вдячністю прийняли запрошення, то, на жаль, не всі маємо змогу з'явитись серед Вас і взяти діяльну участь у Ваших нарадах над важними справами, чи радше завданнями нашого національного, громадського й культурного життя. Ми всі разом з Вами свідомі тих преважних і преважких наших завдань не тільки у відношенні до потреб на місцях нашого теперішнього поселення, але також у відношенні до потреб нашої Батьківщини-України, що її по волі, чи по неволі покинули ми, чи наші батьки й діди, а може й прадіди.

Та хоч не всі можемо взяти участь у цьому Конґресі, то всі ми відчуваємо потребу серця відізватись до Вас усіх, зібраних на Конґресі, оцим нашим спільним письмом, щоб Вас найсердечніше привітати й поблагословити та й запевнити Вас, що ми, всі українські католицькі Єпископи, об'єднані з Вами цілою нашою душею й нашими думками під час Ваших нарад. Передусім нашою щирою молитвою будемо благати Милосердного Бога, щоб обильно благословив Ваші наради й усі Ваші шляхетні заміри й змагання для добра цілого нашого українського народу „сповненням всіх наших бажань за багатством своїм у славі, у Христі Ісусі" (Фил. 4,20).

Ми знаємо, що найголовніша ціль цього нашого Світового Конґресу це — засвідчити перед Богом і перед світом нашу українську нероздільну національну єдність, нашу найтіснішу лучність і наш — такий братній зв'язок з українським народом на Батьківщині-Україні, що його ніякі границі перервати не можуть. З цього братнього зв'язку йдуть і наші спільні змагання, щоб запевнити нашому українському народов самобутнє існування з усіми Божими й людськими правами, що ними користуються всі вільні народи в світі. Як Єпископи-душпастирі, що їх завданням є праця для вічного й дочасного добра свого народу — ми вповні згідні з тією ціллю Конґресу. Маємо в Бозі надію, що оживлений в останньому часі світовий екуменічний рух вспіє викликати також в серцях українського загалу особливе зацікавлення, а навіть жагучу тугу за релігійно-церковним об'єднанням, а це без сумніву вийде на більшу користь і на скріплення нашої національної єдности. Закі це буде, дякуймо Милосердному Богові, що маємо змогу спільними зусиллями виявляти почування нашої національної єдности.

Та ми всі з досвіду знаємо, скільки величезних труднощів мусимо щодня поборювати, щоб нашу національну єдність зберегти серед українського загалу поза межами нашої України. Дуже часто трапляється, що наші Брати й Сестри по крові, як той біблійний Ісав за миску сочевиці продають свій привілей називатись синами українського народу.

Дуже болючі для нас ті тривожні голоси про нашу українську молодь на місцях нашого поселення, що значна частина тієї молоді занехує свою рідну матірну мову й свої прадідні звичаї, зриває зв'язки зі своєю рідною українською Церквою і пропадає для свого рідного народу. Немає сумніву, що причиною такого жалюгідного стану є також тяжкі недоліки в нашому організованому громадському житті, зокрема брак належної консолідації всіх тих національних сил, спрямованих на одну й ту саму ціль — досягнення нашого національного ідеалу. Маємо надію, що в наслідку нарад і постанов цього нашого Першого Світового Конґресу будуть усунені бодай найтяжчі недоліки нашого організованого життя, бо віримо, що на тих нарадах і постановах спічне Боже благословення на успіхи й сповнення наших найшляхетніших бажань, згідно з обітницею нашого Божественного Спасителя Ісуса Христа у св. Євангелії: „Шукайте вперед Царства Божого і справедливости його, а все решта додасться вам" (Мат. 6,33). „Все решта", це ті всі земські, дочасні речі, навіть такі важні — як слава і велич нашої Рідної Батьківщини, те все буде нам дане, якщо схочемо влаштувати наше життя згідно з Божими заповідями. А з тих заповідей найбільша і найважніша — це заповідь любови Бога й ближнього. Ціле людство відчуває дошкульно страшні наслідки від занику любови ближнього в світі, а вже

(Закінчення на стор. 3-ій)

Ніксон заявляє, що республіканський кандидат на президента повинен дебатувати з президентом Джансоном

Вашинґтон. — Колишній віце-президент ЗДА Ричард М. Ніксон заявив, що майбутній республіканський кандидат на президента в 1968-му році повинен на телевізії дебатувати з демократичним кандидатом, яким буде президент Джансон. Минулого тижня Ніксон сказав, що він програв вибори в 1960-му році тому, що зле виглядав під час телевізійних дебат із будучим президентом Кеннеді. Ніксон гадає, що президент Джансон повинен змінити своє становище з 1964-го року, коли він відмовився публічно дебатувати на телевізії під час виборчої кампанії. Ніксон сподівається, що він буде республіканським кандидатом в найближчому році і буде мати нагоду дебатувати з Джансоном про різні проблеми внутрішньої і закордонної політики. Ніксон заявляє, що він і республіканці підтримують і будуть підтримувати урядову політику у В'єтнамі, щоб не давати надії ворогові на те, що американський нарід є проти війни.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Дух СКВУ"

Світовий Конґрес Вільних Українців, що відбувся в Ню Йорку в тижні від 12 до 19-го листопада, наче відродив нашу громаду, можна б сказати — влив у неї нового духа. Очевидно, що не все було ідеальне, очевидно, що були недомагання, але своєю масовістю, своєю величністю і своїм перебігом та своїм кінцевим вислідом він таки перевершив найсміливіші сподівання. Правда, є невдоволені і чуємо нарікання, але вони відносяться радше до другорядних справ і ні в чому не поменшують того, власне, „духа СКВУ", що справді може стати для всієї української діяспори зворотним пунктом.

У чому ж проявився цей „дух СКВУ"?

Поперше — хоч ідея Світового Конґресу Вільних Українців виникла понад три десятки років тому, вона все ж таки була настільки свіжою і атракційною та реальною, що ми всі могли не тільки „мріяти" про її здійснення, але й практично до цього змагати. „Дух СКВУ" в тому, що ми всі одного прагнули і були готові піти на групові чи індивідуальні „жертви", щоб те, чого хочемо, досягнути.

Подруге — „дух СКВУ" в тому, що ми навчились відрізнити противника від ворога. Ми можемо мати свої внутрішні непорозуміння, можемо навіть сваритись, але в „дусі СКВУ" ми доказали, що ми вже настільки „виросли" й дозріли, що наші внутрішні суперечності не можуть бути перешкодою в змаганні до спільної мети. В „дусі СКВУ" наша громада доказала, що „спасіння республіки" таки справді є для неї „найвищим законом".

Світовий Конґрес Вільних Українців доказав це кількома актами історичної ваги. Під час самого Конґресу сиділи поруч, як брат з братом, уенерівець і гетьманець, „мельниківець" і „бандерівець", католик, православний і протестант, наддніпрянець і галичанин. Це була в мініятюрі справді одна і неподільна українська нація.

Це потверджено і конґресовими рішеннями та документами. Спільне звернення Ієрархів Українських Католицької і Православної та Репрезентантів Протестантських Церков, спільне привітання СКВУ для всіх наших політичних угруповань, усі інші документи того історичного Конґресу та відбуті з його нагоди імпрези — це й становить сумарично той „дух СКВУ", що повинен і може мати рішальне значення в нашому дальшому розвитку і наших зусиллях допомогти рідному народові в його змаганнях, якщо ми „в тому дусі" будемо мислити і поступати. Отже — „в дусі СКВУ"!

Показова лекція Кіпру

Затяжний шум довкола В'єтнамської війни, підтримуваний свідомо і пляново явною і законспірованою комуністичною пропаґандою, відвернув увагу світової опінії від різних інших запальних пунктів на земній кулі. Тільки шестиденна ізраїльсько - арабська війна сколихнула в червні цього року міжнародний світ, який і досі марно намагається завести на Середньому Сході тривкий мир.

Тим часом несподівана гостра загроза вибуху грецько - турецької війни за Кіпр доказує ще раз, що ніякі паліятиви — половинні засоби — не розв'язують міжнародних проблем і залишають відкритими шляхи до збройних зударів. Таким половинним засобом був компроміс, зліплений Об'єднаними Націями чотири роки тому, коли на Кіпрі вибухла громадянська війна між 450.000 греків і 150.000 турків. В 1960 році британська колонія Кіпр стала самостійною державою, і турецька меншина дістала міжнародні ґарантії своїх прав. Однак, кіпрсько - грецький президент, спершись виключно на етнічну більшість кіпрських греків і на військову допомогу збоку Греції, рішив вкоротити ті права турецької меншини і цілком підпорядкувати автохтонів - турків грецькому диктатові. Від того часу тривало на тому острові напруження.

Безпосередньою причиною загрози збоку Туреччини, що вона переведе збройну інвазію на Кіпр задля охорони своїх кіпрських земляків, був наскок кіпрських греків на турецьке село і загибель у тому „інциденті" 28-ох турків. Але корінь лиха куди глибший: відсутність мудрости, рішучости і відваги Об'єднаних Націй вирішувати такі справи так, щоб проблема була остаточно розв'язана, а не тимчасово „заліплена". Самостійна держава Кіпр з 600.000 мешканців — це штучний твір. Туреччина сама погоджувалась на приєднання Кіпру до Греції й переселення всіх турків з Кіпру — за відповідні концесії збоку Греції. Вина й по стороні Ради Атлантійського Пакту — НАТО (до якого належать Греція і Туреччина), що вона допустила до існування між двома своїми членами такої кости незгоди. Вина в міжнародній атмосфері, яка все ще допускає думку, що можна нехтувати волею й інтересами національних меншин. Однак, мабуть, ця показова лекція також залишиться без наслідків.

Ярослав Курдидик

ЗМІНИ У В'ЄТНАМСЬКІЙ СТРАТЕҐІЇ

„Голуби миру" і їхні поплентачі пережили, мабуть, дуже прикре розчарування, коли перечитали звідомлення Пентаґону за минулий місяць, в якому сповіщалося, що протягом того часу значно піднесено у В'єтнамі інтенсивність летунських „бойових місій": із 359 об'єктів, які досі були на списку „недоторкальних", збомбардовано 317, отже коло 85%. До об'єктів, що залишилися ще „недоторкальними", належить центр Ганою, ядро порту Гайфонґу, 11 гребель при водоймищах - резервуарах, 7 великих електрівень, кілька місцевостей на кордоні з Китаєм і деякі індустрійні осередки.

Ведене американським летунством від лютого 1965 року бомбардування мало і має три головні цілі: 1) редукувати наплив і підносити кошти постачання з Ганою в людях і боєприпасах; 2) підтримувати мораль населення Південного В'єтнаму; 3) поставити Ганоєві ясно перед очі, що за своє аґресивне становище на півдні він мусить платити постійним і посилюваним нищенням півночі.

І дійсно, свою інфільтрацію доводиться Ганоєві дуже дорого оплачувати. За звідомленнями із вірогідних джерел виходить, що, починаючи від січня 1967 року, американські бомбовики виконували щомісяця пересічно 13 тисяч „місій", з того 75-80% були звернені на комунікаційні засоби на суходолі й на воді. Крім того налети були звернені на постійні цілі кількістю коло трьох тисяч: на 72 по декілька разів знищених і знов направлених мости, на 56 залізничних двірців, на 26 військових касарень, на 19 електрівень та ін.

Найдивніше при цьому те, що внаслідок усіх цих повітряних налетів постачання з Півн. В'єтнаму основно не зменшується. Секретар оборони МекНамара у своїх звітуваннях перед окремою сенатською комісією виявив дійсні причини цього, встановлені на основі даних, які вдалося зібрати американській розвідці.

Отож, не зважаючи на постійне і доведене до перфекції патрулювання т. зв. „Шляху Го Чі Міна", постачання із півночі на південь не зменшується тому, що ведеться його переважно ночами і до того дуже в „розрідженій" і різноманітній формі: вантажними автами, човнами, мулами, навіть спеціяльно пристосованими для цього мотоциклами і роверами. Кількість доставлюваного на південь вантажу дуже обмежена. Виявляється, що денно, крім харчів, вистачає для В'єтконґу і реґулярних північнов'єтнамських військових частин 100-150 тонн.

Ганоєві доводиться дошкульно відчувати американські налети, бо майже півмільйона осіб мусять постійно направляти все те, що нівечать американські летуни. Після останніх бомбардувань авіяційних баз, на яких були приміщені винищувачі, головним чином МІҐ-21, залишилося ще одно не бомбардоване летовище з 15-20 винищувачами. Решта летунства Північного В'єтнаму діє тепер з території червоного Китаю. За останніми вістками із головного командування у В'єтнамі, плянується замінувати з повітря порт Гайфонґ, через який переходить щодня близько 5 тисяч тонн вантажів, у тому числі 500-750 тонн бойового вивінування. Крім того вже заблькоковуться усі 400 миль морського узбережжя Північного В'єтнаму, так що військові матеріяли з Совєтського Союзу можна буде доставляти лише через Китай.

За вістками із Пентаґону виходить, що летунство відтяжує на 35-45 відсотків операції суходільних військових частин. Не зважаючи на постійне збільшування числа північнов'єтнамських протилетунських гармат і ракет, американське летунство їх сильно проріджує, і відсоток збитих літаків у порівнянні з минулим роком упав із трьох з половиною до двох відсотків.

Причина цього зовсім проста: летуни мають тепер вільну руку у виборі цілей, а нові т. зв. „бомби металевої каші", що їх вони вистрілюють, являються найбільшим пострахом для обслуги протилетунських гармат. Допомагає американським летунам набутий за час війни досвід і вміння заколочувати ворожу радарову контролю.

У зв'язку з приїздом до Вашинґтону головнокомандувача американських військ у Південному В'єтнамі генерала Вестморленда, появилася дуже знаменна заява об'єднання „Миру зі свободою для В'єтнаму", до якого належать колишні президенти Труман і Айзенгавер, Дін Ачесон, Дж. Бернс, ген. Л. Клей і біля сотні інших передових постатей ЗДА. В тій заяві між іншим сказано: „Ми пропонуємо дорогу між продуманим миром і рішенням застосувати всі засоби, навіть і грубу силу для осягнення цього миру. Ми віримо, що говоримо в ім'я всіх тих „мовчазних американців", які розуміють, що таке незалежність і воля, і які дали з цього належну науку таким аґресорам, як Адольф Гітлер і Мао Тсе-тунґ. Нехай знає Ганой, що, крім противоєнних демонстрантів, є солідна, вперта, віддана і ніким та нічим незахитана у своїй постанові більшість американських громадян, які апробують політику нашої батьківщини, сперту на терпеливій, відповідальній і твердій постанові рішучого спротиву всюди там, де він потрібний..."

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

А. Орел

„ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА"

(1)

Року 1963-го в журналі „Молода Україна", ч. 110, було порушене питання недосконалости нашого національного гимну „Ще не вмерла Україна". Той же автор знову ставить це питання в журналі „Нові Дні" за липень 1967 р., переглядаючи ввесь текст цього твору. Він зазначає, що наш гимн, з погляду історично-політичного та мовно - літературного, дуже примітивний, до того ж не ставить завдань боротьби за повне визволення. Мовляв, ці завдання тепер зовсім інші, як були вони в XIX стол., коли Чубинський писав текст гимну. Автор статті проаналізував текст, спираючись на окремих словах і висловах. Він зазначає, що слова „ще не вмерла Україна" слушні й тепер, але вже „і слава" тільки можливе, а „і воля" зовсім недоречне, бо волі український народ тепер у смертельному похваті російської імперії таки не має. Слушно заперечує автор статті також слова „браття молодії", бож це гимн національний, а не юнацький, і співають його здебільшого люди старі. До цього можемо тепер додати, що в роках 1917-20 слова „молодії" не вживали, а вживали „ще нам браття молодці". Це просто якесь непорозуміння, що еміґрація так „помолоділа".

Не слушно твердить автор зазначених статтей, що в гимні недоречно згадано другорядних, як він каже, героїв і діячів — Наливайка, Павлюка, Тараса Трясила, а не найвидатніших історичних героїв — Богдана Хмельницького й Мазепу. Це дуже поверховний погляд. Але про доречність саме цих імен у тексті гимну скажемо далі.

Так само не слушно твердить автор, немов би „воріженьків" згадано в гимні в голубливій формі. Форма воріженьки не тільки голублива, а й здрібніла та зневажлива. Мовляв, це й вороги супроти нас мізерні, просто воріженьки нікчемні, не варті поважного титулу ворогів. Інша річ, що це не відповідає історичній правді, бо український народ, мабуть, починаючи з передісторії, мав повсякчас, як і тепер, дуже поважних та лютих ворогів. Тому й це слово треба усунути з гимну.

Не слушно заявляє автор, що душу не можна „положити", а тільки тіло. Мабуть, він, як матеріяліст, вважає, що душа взагалі фікція. Алеж у мові душа часто синонім життя. Покласти душу за народ свій це значить віддати життя.

Не слушно відмовляє автор права всьому українському народові пишатися козацьким родом. Так, не кожний українець козацького походження, але в прагненнях, в ідеалі всі українці — козаки. Хвальний, поширений оклик „от козак!" свідчить, що це — ідеал української людини. Історичне „у нас де байрак, там і козак", потверджує, що козак не так на родовід указує, як на психологічний тип українця, улюблений і шанований серед народу. Тому цей вислів у гимні доречний. Це, сказати б, духовий родовід українського народу.

Слушна заява автора, що мова нашого гимну не відповідає нормам літературної мови.

Однак, з указаних причин та ще деяких, про які скажемо далі, і текст і мелодію нашого національного гимну „Ще не вмерла Україна" треба змінити, залишивши тільки початок „Ще не вмерла Україна". До того ж ці слова мусіли б повторюватися в тексті кілька разів, може навіть як рефрен. Так само можна погодитися з тим, що переклад цих слів із польського „Єще Польска нє зґінела" не шкодить. Відомо бо, що переклади й запозичення прикметні багатьом гимнам інших народів. Так російський царський гимн „Боже, царя храни" повторює англійське „God Save the King" або й австрійське „Gott erhalte, Gott beschuetze unser Kaiser, unser Land". Два чеські гимни були переспівом німецького. Чеський „Kde domov muj" з німецького „Wo ist des Deutschen Vaterland". Так само австрійський гимн дав мелодійну основу для німецького "Deutschland, Deutschland ueber alles". Так само й польське „Jeszcze Polska nie zginęła" чи ж не запозичене з сербського „Nisce serpstvo nieshubjene".

Отож, традиція запозичень і в текстах гимнів і в мелодії поширена. Зіставлення таких запозичень показує, що запозичають одні в одних такі народи, що їх державно - політичний стан та міжнародне існування аналогічні. Так, російська імперія взорувалась на Англію, Австрію. Поневолена Польща запозичила в поневоленої Сербії, поневолена Україна — в поневоленої Польщі, бож існування й історія цих народів подібні.

У кожного народу є офіційний національний гимн і декілька неофіційних та півофіційних. У колишній Росії офіційним гимном був „Боже, царя храни", півофіційними „Коль славен наш Господь" та „Славься, славься, наш русский цар". У Франції офіційний гимн „Марсельєза", неофіційних понад десяток. У сербів „Боже правде, ти, што спасе", „Радо іде србин у воініке" та „Што так печален српськи народ". У німців „Deutschland, Deutschland ueber alles" і неофіційний „Wo ist des Deutschen Vaterland" та „Wacht am Rhein", в ЗДА неофіційні гимни: „Yankee Doodle" та „Hail Columbia". В Англії, крім офіційного, є „King of Glory, King of Peace" та „Teach me my God and King".

Отож і в нас цілком нормально існують неофіційні гимни: „Заповіт" та „Не пора, не пора". Якщо б ми створили новий гимн і прийняли б його за офіційний, старий гимн „Ще не вмерла Україна" міг би лишитись як неофіційний.

Прийшовши до висновку, що гимн „Ще не вмерла Україна" треба зреформувати чи змінити, мусимо підійти до цієї справи докладніше, проаналізувати й визначити ті елементи, що мусять неодмінно бути наявні в цьому літературно - музичному творі. Тому оглянемося трохи в минуле.

Хоч саме слово гимн (грецьке hymnei — співаю, славлю, хвалю; hymnos — хвальна пісня на пошану богів, героїв), як і вкладене в нього поняття, належить до циклу стародавньо - грецького, але гимн як жанр музично-літературний був відомий уже в стародавньому Єгипті, Месопотамії, у гебреїв серед псальм Давидових, відомі гимни й у збірниках індуських Вед.

Але безперервний розвиток цього жанру триває, почавши від стародавніх грецьких гимнів, що були присвячені богам та героям. Цим він відрізнявся від епічної оповіді про богів та героїв, де славословлення могло й не бути. Раннім грецьким гимнам прикметний простий зміст. В них перечислялися властивості божества, подавались молитовні формули, з якими до бога звертались. Такими були так звані орфічні гимни. На початку VI стол. до Хр. із гимнічного жанру постала лірика. Стесихор, беручи епічні сюжети, опрацьовував їх у ліричних тонах, створивши сталу форму гимну з трьох частин: строфа - антистрофа - епод (кінцівка, приспівок). Із чистого жанру гимнів ще в стародавній Греції пішли різні жанри поезії, як і різного профілю гимни. Уже відомий поет Івік поширив тематику гимнів, крім славлення богів та героїв, на славлення переможців у спорті та іграх. У цих нових гимнах появилися нові мотиви, не відомі доти гимнічному жанрові, мотиви еротичні. Щодалі лірична поезія відходила від гимнічного жанру. Так постали дитирамби, що вже призначені були славленню звичайних смертних, мадриґали тощо.

Одначе, розвиток суто гимнічної літератури не припинявся. Гимн в його істотному розумінні плекається й далі в Олександрійській добі (Стобей, Арат), також у Римі (Катул, Горацій). І вже зовсім широко відроджується гимн у християнській добі (IV стол. по Хр.). З того часу відомі гимни Амброзія Медіоланського, Івана Дамаскина, Романа Солодкопівця, славетні „Te Deum", „Pange lingua", „Ave Maria", „Veni Creator" тощо.

(Продовження буде)

В УКРАЇНІ БУДЕ ВИХОДИТИ ПОЕТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

„Літературна Україна" з 17-го листопада повідомила: „Слово про поетичні видання книжки віршів, випущені „Радянським письменником", сказав директор видавництва А. Мороз. Він повідомив також, що з наступного року на Україні виходитиме поетичний журнал, перший номер якого вже готується до друку. Про пляни й спрямування роботи журналу коротко розповів редактор майбутнього часопису В. Коротич".

Голос читача

Як то насправді було?

У статті п. з. „Чи дійсно деконьюнктура" („Свобода" з 15, 16 і 17 листопада ц. р.) п. М. Мельник написав м. ін. таке:

„Треба тільки пригадати українських селян в Галичині перед тридцятими роками. Коли б ви тоді спитали будь-якого селянина, чи він хотів би боротися за Україну, він переважно сказав би — ні. Коли б ви його спитали, чи він волів би українську владу радше як польську, він не був би певний, що сказати. Кільканадцять, а то й кілька літ пізніше, під час другої світової війни, ті самі люди творили основну силу Української Повстанської Армії".

Таке необачне авторове твердження, засноване, можливо, на відокремлених випадках — незгідне з історичною дійсністю. Одначе, на жаль, таке твердження мимохіть стикається також із заложеною польською пропаґандою, що, мовляв, „почціви людек рускі" України не хоче, а до якогось сепаратизму штовхає його горстка інтеліґенції за німецькі гроші.

Шановний автор, як видно, відносить національне освідомлення галицько - українського селянства на тридцяті роки. Забув при тому, — не припускаю, що не знає — про таку „дрібничку", як, наприклад, переломові події в Галичині в 1918-19 рр., завзяту 9-тимісячну оборонну війну за українську державність проти польської аґресії та участь в тих подіях патріотичного і самовідданого галицького селянства. Ставлю окреслення „патріотичний" тому, що патріотизм — це найвищий ступінь національної свідомости, коли людина готова посвятити себе для батьківщини.

В тих моїх коротких зауваженнях не порушую зовсім справи розвитку національно - політичного освідомлення галицького селянства, що почалося від 1848 року („весна народів"). Як військовий історик торкнуся цього питання в аспекті мілітарному.

Ще в 1918 році, тобто за 24 роки перед створенням Української Повстанської Армії, український селянин в Галичині дав ясну відповідь на питання (оскільки таке питання тоді взагалі було актуальне, плебісциту ж не було) — чи буде боротися за Україну, та яку волів би владу — українську чи польську.

Українська Галицька Армія (1918-1920) складалася щонайменше на 90 відсотків із селян і була найбільшою реґулярною армією в цілій нашій історії. Це історичний факт, на хвалу селянству Західної Области УНР, відносно невеликої частини України. На підставі звіту з 15 березня 1919 р. Державного Харчового Уряду, що постачав військові харчі та фураж, стан армії виносив 120 тисяч людей (в тому числі 6 тис. старшин) та 10.650

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

О. Д-Р В. КУШНІР, ПРЕЗИДЕНТ ПАУК

ВСТУПНЕ СЛОВО

(2)

Значення Конґресу

Цей перший Світовий Конґрес Вільних Українців, що відбувається під покровом Пан-Американської Української Конференції, цього найвищого тіла зорганізованих українців на американському континенті, зазначує в історії нашого українського народу переломову добу. Про все це говорить нам уже сама присутність церковної ґієрархії та відпоручників, делеґатів і гостей, що своєю участю тут репрезентують українських поселенців усіх континентів вільного світу. Навіть коли б наш Конґрес відбувався в нормальних часах, то й тоді його значення було б небуденним. Але сьогоднішній світ є далекий від нормального, а наше життя далеке від буденного. Сьогоднішній світ стоїть в огні тотального і ґльобального напруження. В світі того величезного напруження ми, українці, де б ми не жили, стоїмо у цілій нашій висоті. Ми віримо, що нова епоха відкривається перед нами серед нинішнього світу, особливо на землі наших батьків, на нашій любій Україні. Після страхіть війни та нелюдського переслідування нашого народу, усміхається надія майбутности. Ми добачуємо ранню зорю ясного дня, що сповниться повнотою слави і величі, коли наша Батьківщина заквітчається молитвою, працею і жертвою життя цілого сьогодні живучого покоління українців.

Але земля наших батьків, та свята наша земля, сьогодні спрофанована Москвою, залишиться суходолом слів і нещастя, якщо наше українство буде жити лише на папері та в пустих кличах. Тому ми сьогодні шукаємо сили нашої віри і ідеалу в розбудженій духовості і совісті вільних українців.

Бо в розбудженій совісті вільного українця ми документуємо перед світом непохитну волю українського народу до відновлення його суверенної соборної держави.

Бо в розбудженій совісті вільного українця ми маніфестуємо солідарність української спільноти в вільному світі.

Бо в розбудженій совісті вільного українця ми об'єднуємо всі сили українців для органічної співпраці між собою.

Бо в розбудові совісті вільного українця ми устійнюємо шлях для скріплення та розбудови всіх ділянок життя української спільноти у вільному світі.

В розбудженій совісті вільного українця ми ставимо нашу програму: Україна мусить бути українською, найніжніші струни наших почувань мусять бути українські, наша молода ґенерація мусить бути українською і ми всі мусимо приготовити майбутність України більш радісною і більше гідною, як були хоч би й найсвітліші наші історичні традиції.

Це наш прапор, який ми розвиваємо сьогодні на нашому Конґресі серед тотальної і ґльобальної кризи людства.

Та наша дорога до кращого завтра — далека і тажка. Вона вимагає від нас усіх найбільшої напруги сил і енергії, вона вимагає неустаючої праці і жертви, постійної готовости і дії. Тому наш Конґрес що відбувається в цей історичний момент, має свою надзвичайну історичну вагу. Значення цього Конґресу йде багато далі, як ми собі сьогодні уявляємо.

Перед кожним з нас велике завдання — сповнити святий обов'язок супроти об'єднаної спільноти українців цілого світу і піднятись до висот мужів, які серед найтяжчих криз людства зуміли провадити свій нарід до кращого завтра.

Як кристалізувалась ідея цього першого Світового Конґресу Вільних Українців

Ми, українці, не є вбогі на творення думок. Але ми маємо органічні трудноці у переведенні наших думок в діло. І тому не є важним, хто й коли висловлював думку про потребу світового конґресу українців. Але ми мусимо задокументувати сьогодні, що перший Світовий Конґрес Вільних Українців — це вислід довгого процесу консолідаційних зусиль, які мали свій початок у Канаді 1936 року. Цей консолідаційний процес української єдности був завсіди живим у шляхетних серцях українців Канади. Внаслідок цього процесу постав самий Комітет Українців Канади (КУК). Ідея консолідації українських сил перейшла і до наших братів у ЗСА, а відтак до Бразилії, Арґентини, Урагваю і Парагваю.

Будучи в Европі на початку 1946 року, я особисто заініціював консолідаційну конференцію в місті Франкфурті з усіми представниками тодішнього нашого зорганізованого життя в Німеччині. Ця не легка конференція забрала повні два дні і привела до створення т. зв. Контактного Українського Комітету Европи.

Війна скінчилася страшною катастрофою і для нас, українців. Нам прийшлося організувати поміч тисячам наших біженців в Европі, покликано до життя допомогові комітети в Канаді, ЗСА, Бразилії, Арґентині і т. д. Супроти наростаючих проблем багатотисячної еміґрації із Західної Европи нам прийшлося нав'язати постійний контакт з нашим урядом в Канаді. І так, у моїй дорозі до Оттави дня 2-го лютого 1947 р., виринула ідея покликати до життя панамериканське об'єднання українців. Цій ідеї присвячено всю увагу, і в співпраці з Українським Конґресовим Комітетом Америки 6-го листопада 1947 року покликано до життя Пан-Американську Українську Конференцію на правах федерації.

Фінікс, Арізона

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

Заходом Українського Конґресового Комітету - Відділ Арізона, та Організації: Українські Церкви, Союз Українок, Український Народний Союз, Т-во Прихильників У.Н.Р., та Українсько - Американський Культурний Осередок „Тризуб", в неділю 12-го листопада, в залі укр. кат. церкви влаштовано Святочну Академію з приводу 50-річчя Української Національної Революції та річниці Листопадового Зриву.

В неділю 5-го листопада отці парохи, о. М. Горошко, о. Кіндій та о. Андрій Ілінський; відслужили торжественні панахиди за поляглих борців України, в укр. кат. та православній церквах, виголошуючи відповідні до хвилі церковні науки.

Свято відкрив голова Відділу УККА інж. Володимир Чопівський, згадуючи як большевики зробили галас з приводу комуністичної контрреволюції, не згадуючи нічого про уярмлення численних народів, в тому й України.

Реферат з приводу 50-річчя Української Національної Революції, про військову підготову та проголошення Незалежности і злуки обох частин України у 1919 році, виголосив інж. Кузьма Кузь. В 2-ій частині концерту доповідь про військову підготову і перебрання влади 1. Листопада 1918 року у Львові виголосив учитель Рідної Школи п. Василь Шкварок.

Свято вшанували своєю присутністю Всеч. о. парох М. Горошко, Всеч. о. Андрій Ілінський та понад 100 громадян Фініксу, котрі гаряче оплескували точки мистецької програми у виконанні мішаного хору під диригентурою о. Андрія Ілінського та дітей Рідної Школи. Мистецьку програму підготовив культурно - освітній референт Відділу УККА, п. М. Винничок.

В мистецькій частині свята мішаний хор, членами якого є католики і православні, відспівав стрілецькі пісні: „Ой у лузі червона калина", „Чуєш брате мій" та народні: „Закувала зазуленька", „Ой на горі василечки", „Пусти мене, моя мати". Молодь Рідної Школи Соня Попович і Надя Івасів виголосили збірну деклямацію „Рідний Краю", Юрко і Маруся Пом'як, декл. „Україна", Зенон Попович і О. Івасів деклямували: „Ми є діти українські", Юрій Тисевич деклямував: „Земле Рідна".

„Засвистали козаченьки" в супроводі мандоліни відспівав Олесь Івасів а маленька Надя Ситник на акордеоні вправно відіграла, „І шумить і гуде", і на ґітарі виконали пісні: „Засвистали козаченьки", „Де згода в сімействі". Вправно і чуттєво на фортепіяні Надя Івасів відіграла пісню „Повій вітре з України".

Пані з 77 Відділу Союзу Українок влаштували чайне прийняття, за котре належиться їм щира подяка. Під час прийняття голова Від. УККА п. Володимир Чопівський прочитав список осіб, котрі зложили жертви на СКВУ та просив присутніх о дальші пожертви на цю ціль.

На надзвичайних Загальних Зборах в липні 1967 року вибрано нову Управу на чолі з енерґійним паном Володимиром Чопівським, і можна сподіватися, що праця піде вперед, особливо щодо придбання платників Народного Фонду УККА.

Дмитро Владимір
Прес. Реф.
Від. УККА

Виставка праць Гр. Крука відбулася у Вінніпеґу

Вінніпеґ (ОУПС). — Тут відбулася під патронатом Мистецької Кляси УВАН у Канаді дводенна виставка скульптур і фотографій скульптур видатного мистця Григора Крука з Мюнхену, Німеччина. Виставка відбулася 11-12 листопада у великій залі Українського Народного Дому в Вінніпезі. Святкове відкриття проведено в суботу в год. 7-ій вечора. Відомий мистецтвознавець, приятель Крука, Святослав Гординський, привітав зібрану публіку й подав коротку характеристику мистця, а після того поділився з приявними своїми особистими спогадами з минулого. Офіційно відкрила виставку пані Ольга Войценко, яка прочитала з своєї книжки „Інший світ — інші дні" розділ про зустріч із Круком у Мюнхені в 1958 р. Другого дня, в неділю, відбулася в цьому ж приміщенні ювілейна Сесія УВАН при битком набитій залі. В програму Сесії входила — крім доповіді Юрія Стефаника з Едмонтону, Алберта — роздача почесних грамот УВАН самому доповідачеві, Св. Гординському й Гр. Крукові. В імені цього останнього прийняв грамоту для дальшої передачі Св. Гординський, що дякував від себе й нагороджених Президії УВАН у Канаді. Після сесії відбулося закриття виставки, що його довершив президент УВАН в Канаді д-р Яр. Рудницький. Він повідомив приявних про те, що на місяць січень заплянованo двотижневу виставку тих самих експонатів Гр. Крука в мистецькій галереї Публічної Бібліотеки міста Вінніпеґу. Обидва вінніпезькі англомовні щоденники „Трібюн" і „Фрі Пресс" подали вістки про Гр. Крука й його виставку.

І В УССР КРАДУТЬ АВТА...

У Києві, — розповідає „Молодь України" з 21 листопада, поліція затримала невідомого: „Незабаром невідомий разом з „Победою" були в Московськом райвідділенні міліції. При обшуці в кишенях водія знайшли квартирні відмички, набір ключів від автомашин різних марок. А „Победа" ця, як виявилось, була щойно вкрадена".

РЕЗОЛЮЦІЇ СКВУ

Світовий Конґрес Вільних Українців схвалив три роди резолюцій: 1) Резолюції, що були опрацьовані Резолюційно-Редакційною Комісією Підготовного Комітету Пан-Американської Конференції для ПАУК та опісля поштою узгіднені з учасниками Конґресу; 2) Резолюції опрацьовані та запропоновані Резолюційною комісією СКВУ і 3) Резолюції, що їх схвалили світові з'їзди, сесії і конференції, які відбулися в рямках СКВУ та які були апробовані Резолюційною Комісією як такі, що не суперечать програмовим матеріялам та основним настановам СКВУ. Ці три роди резолюцій були запропоновані Конґресові його Резолюційною Комісією та схвалені Конґресом через аклямацію.

Перша група цих резолюцій СКВУ вже була надрукована в „Свободі" з вівтірка, 21-го листопада. Сьогодні друкуємо другу групу, а третя буде надрукована після того, як Секретаріят СКВУ перешле їх в тій цілі до преси.

У 25-РІЧЧЯ УПА

VI. У 25-річчя створення і дії Української Повстанської Армії Світовий Конґрес Вільних Українців стверджує, що боротьба цієї найновішої збройної формації є власністю всього українського народу.

Боротьба проти гітлерівсько-німецького, російсько-большевицького й інших окупантів в роках Другої світової війни і після неї поновно засвідчила прагнення українського народу до волі й державної незалежности.

ВИХОВНИЙ ІДЕАЛ УКРАЇНЦЯ В ДІЯСПОРІ

VII. Світовий Конґрес Вільних Українців визначує виховний ідеал Українця в діяспорі в такому змісті:

„Українець у діяспорі — це повноцінний громадянин своєї країни, пов'язаний із українським народом вузлами української мови й культури, особовість якого визначується християнсько-етичними вартостями і творчою ідеєю України".

В ЦЕРКОВНО РЕЛІҐІЙНИХ СПРАВАХ

VIII. Світовий Конґрес Вільних Українців стверджує:

1. Релігія і Церква є невід'ємною складовою частиною життя і розвитку християнської України і вони відіграли в цьому житті та розвитку рішальну ролю, ставши основою тисячолітньої української культури.

2. Комуністична Московія, силою і насильством заграбавши Україну та перетворивши її в свою колонію, найбільш драконськими засобами і методами, включно до фізичного народовбивства, намагалася й намагається вбити в українському народі віру в Бога, знищивши Українську Автокефальну Православну Церкву, Українську Католицьку Церкву та українські протестантські церковні громади і об'єднання. В цьому поході нищення застосовано найжорстокіші переслідування, включно з фізичною ліквідацією Ієрархів Українських Церков та тисячів вірних, а українські Храми Божі, найкращі зразки української культури поруйновано або перетворено на безбожницькі клюби, заповідники, музеї тощо.

3. Український народ не тільки не погодився з тим нищівним походом безбожницького комуно-московського окупанта проти релігії і Церков в Україні, але й активно проти нього боровся і бореться, зберігаючи глибоко в своєму серці і душі віру в Бога та бажання вільно по своєму до Нього молитися.

4. Як для українського народу на рідній землі, так і для українців у діяспорі сущих релігія і Церкви є найбільшим духовим добром та найбільшою остоєю їх самобуття і розвитку.

Мавши це на увазі, Світовий Конґрес Вільних Українців рішає і постановляє:

1. Натаврувати і засудити перед цілим культурним світом злочинний похід безбожницької комуністичної Москви проти найбільшого духового скарбу українського народу, його християнської релігії і Церкви. Зокрема засудити і натаврувати продовжування нею цього жорстокого переслідування всіх Церков і віровизнань в окупованій Україні сьогодні.

Домагатися ід Об'єднаних Націй та їх аґенцій негайного створення окремої комісії, яка перевірила б і потвердила б ці драконські практики уряду і режиму СССР, звернені проти релігії і церков, а проти християнської релігії і Церкви в Україні зокрема.

Усіми нашими силами і засобами піддержувати наші Церкви і церковне життя у вільному світі, зокрема всі їх заходи і зусилля для збереження і дальшого розвитку наших світлих церковно-релігійних традицій.

ПРОТИ ДИСКРИМІНАЦІЇ І РУСИФІКАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В УКРАЇНІ

IX. Світовий Конґрес Вільних Українців засуджує дискримінацію і русифікацію совєтською владою релігійних та національних меншин в Україні. Зокрема, Конґрес протестує проти релігійного та національно-культурного переслідування російсько-большевицьким режимом жидівської меншини в Україні.

ПОСЛАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ВЛАДИК

(Закінчення зі стор. 1-ої)

таки, здається, ніхто більше того не відчуває, як наш український нарід. Тож слушно буде, якщо й оцей наш Конґрес підкреслить, що наша національна єдність основана передусім на тій невідкличній необхідній заповіді християнської братньої любови. Саме такої єдности сам Бог хоче серед нас, тільки для такої єдности маємо запевнене найобильніше Боже благословення.

Цього Божого благословення бажаємо і благаємо в Бога для всіх нарад Конґресу, для всіх Хвальних Організацій й Установ з усіх місць нашого поселення, що беруть участь в Конґресі, і для всіх Братів і Сестер в Рідному Краю. Вони напевно будуть радіти кожною доброю вісткою про наші вияви єдности з ними, про нашу братню

На завдаток найобильнішого Божого благословення любов, відданість і жертвенність для рідної справи. передаємо Вам усім з цілого серця наше Архиєрейське благословення всім добром.

Дано в Римі, дня 1-го листопада 1967 р.

† ЙОСИФ (СЛІПИЙ-КОБЕРНИЦЬКИЙ-ДИЧКОВСЬКИЙ)
см. Верховний Архиєпископ-Митрополит

† МАКСИМ (ГЕРМАНЮК)
Архиєпископ-Митрополит Вінніпезький Українців Канади

† АМВРОЗІЙ (СЕНИШИН)
Архиєпископ-Митрополит Філядельфійський Українців ЗДА

† ІВАН (БУЧКО)
Архиєпископ Левкадійський, Апостольський Візитатор Українців у Західній Европі

† ГАВРИЇЛ (БУКАТКО)
Архиєпископ Білгородський
Апостольський Адміністратор Крижевацький

† НІЛЬ (САВАРИН)
Єпископ Едмонтонський

† ІСИДОР (БОРЕЦЬКИЙ)
Єпископ Торонтонський

† АНДРЕЙ (РОБОРЕЦЬКИЙ)
Єпископ Саскатунський

† ЙОСИФ (ШМОНДЮК)
Єпископ Стемфордський

† ЯРОСЛАВ (ҐАБРО)
Єпископ Чікаґський

† ІВАН (ПРАШКО)
Єпископ Зіґрітанський
Апостольський Екзарх Українців в Австралії

† ПЛАТОН (КОРНИЛЯК)
Єпископ Кастрамартійський
Апостольський Екзарх Українців в Німеччині

† ВОЛОДИМИР (МАЛАНЧУК)
Єпископ Епіфанський
Апостольський Екзарх Українців у Франції

† ЙОСИФ (МАРТИНЕЦЬ)
Єпископ Судацький
Апостольський Екзарх Українців у Бразилії

† АНДРІЙ (САПЕЛЯК)
Єпископ Севастопільський у Тракії
Апостольський Візитатор Українців в Арґентині

† АВГУСТИН (ГОРНЯК)
Єпископ Гермонтитанський
Апостольський Екзарх Українців в Англії

† ЙОАКИМ (СЕҐЕДІ)
Єпископ Інсарійський, Помічник Крижевацький

АНГЛОМОВНА ІСТОРІЯ „УКРАЇНЦІ В КАНАДІ" ВИЙШЛА З ДРУКУ

Вінніпеґ. — Книга Ольги Войценко англійською мовою „Українці в Канаді" вийшла з нагоди сторіччя Канади, як 4-ий том серії „Канада Етніка", що охоплює крім українців, монографії про ісляндців, німців, литвинів та інші групи.

Праця О. Войценко з'ясовує найважливіші аспекти життя українців у Канаді та їхній вклад у розбудову країни в 19-му і 20-му століттях до найновіших часів. Книга ілюстрована (34 світлин й дві мапи), разом 304 сторінки. Ця праця основана на джерельних матеріялах, а зокрема на 4-ох томах „Літопису Українського Життя в Канаді" тієї ж авторки. Ціна 1 примірника $7.50.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149 2 ave.

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що у зв'язку з виступом в ЛМКлюбі в минулу п'ятницю відомого графіка Роберта Лісовського з Британії, який доповідав про свого вчителя Нарбута, в п'ятницю 1 грудня відбудеться продовження тієї дискусії на мистецькі теми. Д. Горняткевич доповідатиме на тему „Нове українське церковне малярство" а Л. Кузьма „Ліве і праве мистецтво". Початок о год. 8 веч.

Головна Управа
Об'єднання Американсько-Українських Ветеринарних Лікарів
ділиться сумною вісткою з Українським Громадянством і Членством Об'єднання, що в четвер, 16-го листопада 1967 року помер у Балтімор, Мд.
член Об'єднання

д-р АНДРІЙ РАСТАВЕЦЬКИЙ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Гол. Управа Об'єднання
Шикаґо, Ілл.

Ділимося сумною вісткою з Рідньою, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 27-го листопада 1967 року упокоїлася в Бозі по довгій недузі на 88-му році життя наша Найдорожча МАМА і БАБУСЯ

бл. п. Оксана з Валенґів Жарська

ПАНАХИДА буде відправлена в середу, 29. листопада ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми при 129 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку.

ПОХОРОН в четвер, 30-го листопада 1967 року о год. 9:30 рано з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра при 22 Схід 7-ма вулиця в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Gate of Heaven.

В тяжкому смутку:

ЕДВАРД і ДАРІЯ — син з дружиною
МИРОН і МАРІЯ — син з дружиною
ОЛЬГА і д-р РОМАН ДЗЯДІВ — донька з чоловіком
ХРИСТИНА і АНДРІЙ ШОХ — внучка з чоловіком
ОЛЕНКА — правнучка
АННА, МАРІЯ, ЛЮБА — внучки

ТИХЕНЬКА ГЕРОЇНЯ

(З приводу смерти Олександри Пацановської).

Вона не була героїнею, про яку пишуть газети, не була членом УВО, чи ОУН, не була на політичних процесах. Вона без гомону жила життям свого народу, терпіла тому, що була українською патріоткою, бо її чоловік і діти терпіли і вмерли за Україну.

Вона, сл. п. Олександра Пацановська недавно тихесенько відійшла від нас, на 84-му році життя.

Пам'ятаю, як молоденька вчителька прийшла зі своїм чоловіком учителем до нашого села Селиська, б. Перемишля. Вчила нас не лише грамоти але й патріотизму. Вибирала кращих хлопців і дівчат та радила родичам посилати їх до гімназії. Любила господарку, огородництво, першою почала плекати у нас помідори. Завела в себе расові кури, а я доставляв їй квочки. Як вибухла Перша світова війна, її чоловік, хорунжий австрійської піхоти, пішов з першої мобілізації на російський фронт, а вона з трьома малими дітьми помандрувала до табору в Талергофі, як москвофілка, на донос польських приятелів!.. І яка трагедія: першу українку в селі забирають за москвофільство, якого вона нелюбила і яке поборювала!

Її чоловік потрапив до російського полону, і ми, хлопці й дівчата, плакали, як літом 1914 року коли москалі вже були під Львовом, садили на підводу нашу вчительку з дітьми. Плакала й вона, кажучи: „Будьте чемні, діточки, я вернуся". І вернула, по році та продовжувала вчити. Виховала два покоління, від 1907 до вибуху 2-ої війни та еміграції. Вернув її чоловік з полону і з вибухом польсько - української війни вступив до Української Армії. В перших боях під Хировом гине батько трьох малих дітей, муж пані Олександри.

По нашій програній, поляки не хотіли прийняти нашої тихої страдальниці на посаду вчительки. Але мусіли, бо така була умова Австрії з державами, які з неї постали. Поляки все їй пригадували з докором: „Пані муж згинув за Україну..." Вона зносила всі шикани польської адміністрації. Організувала щорічно коляду на „Рідну Школу". Дуже тішилася як я, разом з колядниками, заглянув під її вікно. Дала тоді нам 2 злоті, великі на той час, гроші. Я був тоді в уніформі польського жовніра на 3 дневій відпустці. Але, перед і по війську, як я повернувся з Чехо-Словаччини, ми, студенти, і абсольвенти, інженери без посади — пересиджували в покійної вечорами. Дуже любила своїх вихованців, розважала нас, боліла над нашою долею без посади і гостила, чим хата багата. В її спальні, що служила за їдальню і фронтовий покій, ми гостювали і політикували. Дітей виховала і дала їм університетську освіту. На жаль, нова трагедія: старша дочка пішла до монастиря і по новіціяті померла. Син скінчив інженерію в Данцінґу і згинув, бо віддали його в руки німців, під час боротьби в ОУН, якої він був визначним членом. Потім — війна, і пані Олександра з донею Оленою, єдиною, що осталася, замужньою за інж. Мирославом Раковським, евакувалася до Австрії, а звідти, разом з родиною Раковських, до Америки. В порті Ню Йорк Іван Раковський, останній виборний голова НТШ — вмирає. Його дружина, її сестра, подруже Раковських живе в стейті Ню Джерзі.

Останній раз я бачив пані Олександру на весіллі її внука, Юрка Раковського, в Гантері в 1964 р. Була дуже щаслива, що принаймні її внук буде жити в Америці без тих воєнних страхіть. Діждалася ще й правнука, і напевно була ще більше щасливою, і щасливо, без мук, замкнула очі навіки.

Нестало великої страдальниці. Її доня Олена працювала колись в УНСоюзі. Покійний д-р Мишуга говорив мені, що вона була прикрасою союзової канцелярії. Прикрасою не лише фізичною, але й душевною. Такою була і її мама Олександра. Вона терпіла, але була прикрасою української сцени життя за останніх 60 літ. Хай американська земля буде для неї легкою!

∴

Замість квітів автор вислав 20 долярів до п. Бука на покриття коштів книги „Перемишль".

Степан Куропась

Відбувся Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці

Цьогорічний Собор Українського Євангельського Об'єднання в ПА, яке цього року відзначає 45-ліття свого існування, відбувся 12-15 листопада в Церкві Всіх Націй в Ню Йорку.

Собор розпочався урочистими богослуженнями в намірені Світового Конгресу Вільних Українців і самого Собору в неділю 12-го листопада в Українських Пресвітерських Церквах в Ірвінгтоні, Н. Дж., та Ню Йорку. Богослуження в Ню Йорку носило євангельський міжконфесійний характер.

Проводив Собором пастор Укр. Пресвітерської Церкви в Ошаві, Онтаріо — І. Яцентій, а секретарював пастор Церкви Всіх Націй в Ню Йорку — В. Кустодович. Він репрезентував Укр. Пресвітерську Громаду в Ню Йорку, яку він обслуговує.

Вислухавши звіт з праці дотеперішньої Головної Управи, Собор уділив їй одноголосно признання та подяку за виконане діло. До нової Головної Управи увійшли: паст. І. Яцентій — президент, добродії М. Козак з Торонта і В. Багрій зі Скач Плейнс, Н. Дж. — заступники; радні І. Владика, пастори І. Р. Ковалевич з Вінніпеґу, він же і представник до КУК, В. Кучер з Гамільтону, Онт., П. Гончар з Дітройту — скарбник Головної Управи, паст. В. Вінявський з Едмонтону, канад. скарбник, і паст. В. Боровський — екзек. секретар.

Контрольна Комісія складається з: В. Грисюка, П. Черняка і М. Савицького, всі з Торонта. В складі Редакції та Адміністрації журналу „Євангельський Ранок" змін не має.

У всіх нарадах Собору брав участь голова Укр. Євангельсько Баптистського Об'єднання Канади — паст. П. Кіндрат. Були й інші гості, між ними православний протоєрей М. Коржан і укр. кат. священик — д-р П. Блажеєвський, як приватні особи. Вони були запрошені до привіту. Паст. В. Боровський, екзек. секретар УЄО в Па., на запрошення взяв, як представник УЄО, участь в Соборному Богослуженні в Укр. Православній Катедрі в Ню Йорку, яке було відправлено в намірені українського народу та СКВУ, а на якому були представники Уряду УНР в екзилі на чолі з Президентом — М. Лівицьким.

Собор закінчився участю всіх приїжджих делегатів та запрошених гостей у подячному обіді в Укр. Пресвітерській Церкві в Ірвінгтоні 18-го листопада.

Між важнішими постановами Собору можна вважати справу апелю в цілі збірки фондів на видання Історії Укр. Єв. Реформованого Руху, над якою тепер працюється; замір зорганізувати тижневу релігійну радіопередачу в Україну порекомендувати укр. євангеликам йти на зустріч нашим загальноукраїнським забезпеченевим братнім союзам в їхній акції за присднування нових членів між нашим братством.

Такі резолюції Собору заслуговують на вирізнення: Резолюції в справі браку свободи релігії та проти релігійного переслідування в Совєтах, а особливо проти теперішнього погромницького переслідування там Ради Євангельських Християн Баптистів; рівнож проти переслідування працівників культури в Україні та взагалі в Совєтському Союзі, проти русифікації українського народу та зросту поліційного терору. Одна резолюція рекомендує плекати і далі в українських загальнонароднього характеру установах принцип зговорення та узгіднення без якого-будь намагання домінації одної групи над другою. В резолюції в справі співжиття населення різного расового походження в ЗДА Собор радить оминати всяких революційних і беззаконних потягнень, а йти до цього впертою працею та еволюційною дорогою, пам'ятаючи про те, що в ЗДА не бракує різних скритих елементів, які діють як агенти ворожих цій країні агентур.

Делеґати УЄО в числі 8 осіб взяли участь в СКВУ та Головна Управа УЄО погодилася на те, щоб від українських баптистів в Па. і від нашого Об'єднання, які зголосили свою участь в Конґресі, був виголошений тільки один спільний привіт, який мав скласти український баптистський пастор д-р Л. Жабко-Потапович. Він же з головою УЄО — паст. І. Яцентієм засідали в Президії Конґресу.

Як то насправді було?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

коней. За Збруч перейшло 85 тис. самого війська, не враховуючи цивільних утікачів.

Дуже влучно характеризує Галицьку Армію один із найкращих наших військових фахівців - штабовців з часів Визвольної Війни. — ген. Микола Капустянський у своїй монографії „Похід українських армій на Київ-Одесу в 1919 році". Праця написана взимку 1919-20 рр., отже під безпосереднім враженням пережитого.

Подаю два уривки: „Взагалі це була селянська армія, не захоплена заразливим і розкладовим духом, „соціялістичних свобід". Стрільці (рядовий склад) багато не вимагали і радо слухали своїх старшин та були м'яким воском у руках своїх начальників". — „ГА являла собою боєздатну реґулярну армію з не зовсім відповідним, мало досвідченим командним складом; в ній панував лад, карність і добре було організоване запілля; на військове забезпечення ГА була бідна. З національного боку це була одноманітна маса, з піднесеним національним почуттям".

Від себе додам: таке піднесене національне почуття мав і загал галицько-українського селянства, бо це була його армія.

Зенон Стефанів
Нюарк, Н. Дж.

Деякі польські книжки — тільки в Києві

„Молодь України" з 22 листопада під бучним наголовком повідомила про „Польську книгу на Україні": „20 листопада у київському магазині „Дружба" відбулося урочисте відкриття цьогорічної декади. На ньому виступив заступник голови Комітету по пресі при Раді Міністрів УРСР Г. М. Шаблій. Він розповів, що за останні десять років розповсюдження польських книг в республіці збільшилось в десять разів. Напередодні нинішньої декади зовнішньоторговельне об'єднання „Арс Полона" надіслало до Києва кілька сотень назв нових книг. Серед них — суспільно-політична, художня, наукова література, праці з питань мистецтва, мовознавства, медицини та інші". Розпродажа польських книжок відбулась про людське око в Одесі, Львові і Луцьку, але совєтськи Комітет по пресі наперед відбирає, тобто цензорує книжки з „братерської соціялістичної Польщі".

Велика злива спричинила в Португалії повінь, жертвою якої впало 316 осіб. На фото: мешканці португальської столиці, Лісбони, шукають „сухого місця" на верху автомобіля, як вулицею пливе широка струя води.

В АМЕРИЦІ І СВІТІ

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ПЕРЕСЛАЛА ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМОВІ безпосередньо з Риму ліки вартости півтори мільйона дол. впродовж останніх двох років. В тому самому часі харитативна допомога Католицької Церкви Південному В'єтнамові становила 2,800.000 дол. Зате заперечено, наче б безпосередню допомогу Північному В''єтнамові давала т. зв. Католицька Допомогова Служба, що має свою централю в Ню Йорку.

У МОСКОВСЬКІЙ ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ПЕРЕДАЧІ ВИСТУПАЛИ 4 американські дезертири, які втекли з літаконосця „Інтерпід" 23 жовтня ц. р. і переховувались в японських комуністів, поки не перевезено їх конспіративно до Москви. Вони повторяли продиктовані їм комуністами образливі фрази про американський Уряд і його політику. Два з отих дезертирів мають по 19, два по 20 років життя. Америка запротестувала проти такого використовування дезертирів для, ворожої Америці пропаґанди.

ДОМАГАЮТЬСЯ КОНТРОЛІ над оголошенням про цигарки. Голова лікарської школи при Гарвардському університеті д-р Дейвід Д. Рутстейн написав листа до щоденника „Ню Йорк Таймс", в якому виступає проти листа директора Тютюнового Інституту Ерла С. Клементса, який твердив, що куреня цигарок зовсім не шкодить здоров'ю людини. Д-р Рутстейн пише, що ніхто не може заперечити того факту, що ті особи, які багато курять, і то впродовж довшого часу — скорше вмирають на такі недуги як пістряк легенів і коронарна недуга серця. Про це свідчить статистика, якої ніхто не заперечить. Конґрес і Президент повинні домагатися контролі над реклямою цигарок.

ШВАЙЦАРСЬКИЙ ДОСЛІДНИК МОРСЬКИХ глибин д-р Жак Пікар плянує найближчого літа з залогою п'ятьох моряків відбути шести-тижневу підводну подорож по Атлантику, в глибині 1,000 стіп. Він плистиме від берегів Флориди до Нової Шотландії і зробить попід воду 2,000 миль. Його підводний човен порушуватиме тільки сила Гольфстріму, бо він не хоче робити завеликого галасу в морській глибині, щоб не турбувати риб та інших морських тварин. Ціль цієї підводної подорожі: фотографувати та рекордувати все довкола, головно ті галаси, які видають риби під водою. Цей підводний човен — найбільший в ділянці дослідів морських глибин.

ТАРЗАН, Ч. 5910. Перемога!

З кричущим виттям помсти Кевенда та його люди вискочили з засідки проти збентежених ворогів.

Бейкер збентежено стріляв до атакуючих, але його спинив немилосердний бронзовий велетень, який ричав люто!